

BACCALAURÉAT GÉNÉRAL ET TECHNOLOGIQUE

Session 2020

Epreuve du 23 juin 2020

OCCITAN - LANGUE D'OC

Langue Vivante 2

Séries **ES** et **S** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Série **L** Langue vivante obligatoire (**LVO**) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **4**

Série **L-LVO** et langue vivante approfondie (**LVA**) – Durée de l'épreuve : **3 heures** – coefficient : **8**

Séries **ST2S**, **STMG**, **STI2D**, **STD2A**, **STL**, **STHR** – Durée de l'épreuve : **2 heures** – coefficient : **2**

Le candidat choisira les questions correspondant à sa série.

L'usage du dictionnaire et de la calculatrice n'est pas autorisé.

Ce sujet comporte 8 pages numérotées de 1/8 à 8/8.
Dès que ce sujet vous est remis, assurez-vous qu'il est complet.

Le sujet est à rendre avec la copie d'examen.

Répartition des points

Compréhension	10 points
Expression	10 points

Document N° 1 :

Una fòrma de libertat

La poesia e la lirica dins lo domeni femenin an existit dempuèi la nuèit dels tempses. Dempuèi lo mond classic, amb Safo¹ — considerada coma la maire de totas las poetessas — fins als nòstres jorns, las femnas an escrit de bèls poèmas e an compausat d'excelentas cançons.

5 A l'Edat Mejana, en Occitania, la poesia en lenga d'òc brillava amb tota la siá esplendor. Los trobadors cantavan lors dònas absentas e desiradas coma o fasián las trobairitz, qu'exprimissían liurament e sens pudor lors sentiments envèrs lors desirats galants.

10 Pasmens², existissía ben una granda diferéncia entre un trobador e una trobairitz. La màger part de las composicions literàrias e musicalas del trobador fasián referéncia a l'amor pur e s'exprimissían a través un sentiment platonic. Per contra, tocant las femnas, se passava tot lo contrari, realizavan lors composicions poeticas amb de referéncias dirèctas a l'amor carnal. Aquelas creacions gausadas estonèron d'aquel temps e estonan encara uèi totes los que
15 las legisson. Un exemple d'aquò seriá la Comtessa de Dia, maridada amb lo Comte de Peitieu, mas amorosa del trobador Rambaut qu'èra Comte d'Aurenja.

20 Aquelas femnas trobèron dins l'art de trobar una fòrma de libertat. Per aquesta rason, aqueste article es dedicat a totas aquelas valentas femnas occitanas que, dins una epòca complicada onte la femna èra considerada coma un èsser sens ama, decidiguèron de trencar los interdits, de s'exprimir liurament a través un lengatge dirècte, emotiu e plen de passion.

D'après Griselda Lozano, Istòrias medievalas, Lakos, 2018

1. **Safo** : famosa poetessa grèca de l'Antiquitat. 2. **Pasmens** : çaquequela; totun.

La comtessa de Dia d'après una enluminadura del temps

Nos i metem ?

Rebrembi que, de mei joenòta, la mia mair, quan començavi a véder l'inegalitat existent entre òmis e hemnas dens la nosta societat e me començavi a pausar questions, me condava l'istòria d'Alienòr d'Aquitània, aquera nòbla occitana qui arribè a èster reina de França e mei tard
5 d'Englatèrra, mair deu valent rei englés Ricard Còr de Leon.

Me disèvi qu'en Occitània, sovent, las leis e costumas èran diferentas d'outes territòris. Concretament, las leis d'eretatge includivan las hemnas e non sonque los òmis. Eras¹ podèvan eretar e açò lor balhava poder politic, e en ua cultura on la possession de la tèrra èra la principau hont² de poder,
10 dispausar de la proprietat e poder-la legar, èra, per definicion, un acte politic. [...]

Augan³ avem sabut qu'en 2013 las hemnas an recebut un salari de ua mejana de 15,2 % de mensh dens l'Estat francés, 19,3 % de mensh dens l'Estat espanhòu e de 7,3 % de mensh dens l'Estat italian. L'Union Europèa
15 ditz que 22 % de las hemnas an patit violéncia fisica o sexuau e que 43 % pateish mauctaments psicologics. Tanben an publicat donadas sus la praub representacion qu'avem, las hemnas, dens los lòcs on i a lo mei de poder polític e economic. [...]

E pensi qu'ei lo noste trabalh, la nosta responsabilitat e lo noste dever,
20 lo de las hemnas occitanas, de hèr⁴ un cambiament au noste entorn. Nos i metem ?

D'après Mireia Boya Busquet, site informatiu Jornalet.com, 2015.

1. **Eras** : elas. 2. **hont** : font ; sorsa. 3. **Augan** : aqeste an; ongan. 4. **hèr** : far ; faire ; har.

Una frema¹ en blau de trabalh

« A ieu m'agradava l'idèa de trabalhar dins l'entornament, que se parlava pas encara d'espandiment duradís. Mai dau temps de meis estudis d'engenhair, va fau dire², la màger part dei fremas volián puslèu ensenhar ò trabalhar dins la recèrca que dins l'industria. »

5 Per Valeria Garbal s'es pas debanat parier, en causa d'un salon professionau onte a rescontrat lo grope Sarp, que tracta tot plen de residús quimics e autrei laissats per l'industria.

10 Ara es ela que, a Ronhac (Bocas dau Ròse), identifica lei jaç de residús qu'auràn besonh de novèlas tecnologies per leis escafar ò per ne'n faire una novèla matèria promièra.

« Çò qu'es malaisat per una frema en blau de trabalh, es de s'impausar coma quauqu'un que sap. L'òme vòu ben vos veire coma quauqu'un qu'aluca d'un biais novèu lo procèssus, mai pas coma quauqu'un que pòt discutir tecnica ! »

15 Adonc, li a faugut desvelopar d'estrategias amb d'armas pròprias a sa feminitat, d'autant mai que son ròtle es pas ierarquic.

Se mai de fremas s'endralhan ara dins lei mestiers verdejants de l'industria, ela i es intrada fa vint ans, quand èra tras que rare.

20 Aquela pioniera a pasmens agut tres nistons³, e « coma podíau pas trabalhar a temps parciau, m'a faugut m'organizar, èstre espatlada per mon òme.»

D'après Michel Neumuller, revista Aquò d'Aquí, 2014.

1. **frema** : femna ; hemna 2. **va fau dire** : o cal dire; qu'ac cau díser. 3. **nistons** : mainatges; dròlles.

Travail à faire par les candidats

I — COMPRÉHENSION (10 POINTS).

Les candidats de la **série L-LVA** traiteront toutes les questions.

Les candidats de la **série L-LVO** ne traiteront pas la question 5.

Les candidats des **séries S, ES, STI2D, STD2A, STL, STMG, ST2S** et **STHR** ne traiteront pas les questions 5, 6 et 10.

Les réponses aux questions seront rédigées en occitan.

Documents n° 1, 2 e 3

1) La tematica comuna als tres documents es (marcatz la bona casa) :

- Las femnas a l'Edat Mejana
- Las diferéncias de salari entre las femnas e los òmes
- La plaça de las femnas dins la societat
- Las femnas al trabalh

2) Dins lo tablèu, cada tèma correspond a un document. Marcatz una crotz dins la casa correspondententa.

	L'industria	La produccion literària	L'economia e la politica
Document n° 1			
Document n° 2			
Document n° 3			

Documents n° 1 e n° 2

3) Qualas femnas celèbras son mencionadas dins los dos primièrs documents ? Relevatz lor nom e disètz qui son.

- .....
- .....
- .....

Document n° 1

4) Après lectura del document n° 1, marcatz una crotz dins la casa VERAI o FALS per cada afirmacion e justificatz la vòstra responsa en citant lo tèxte :

Afirmacion	VERAI	FALS
I a de femnas poètas despuèi fòrça longtemps. <i>Justificacion</i> :		
A l'Edat Mejana, se fasiá pas de poesia. <i>Justificacion</i> :		
Las trobairitz e los trobadors cantavan l'amor. <i>Justificacion</i> :		
Los òmes trobadors fasián sovent referéncia a l'amor carnal. <i>Justificacion</i> :		
Uèi, las creacions de las trobairitz estonan encara. <i>Justificacion</i> :		
A l'Edat Mejana, se disiá que las femnas èran d'èssers sens ama. <i>Justificacion</i> :		

**5) (Cette question sera traitée seulement par les candidats de la série L-LVA).
L'autora escriu : « *Aquelas femnas trobèron dins l'art de trobar una fòrma de libertat* ». Coma comprenètz aquesta afirmacion ?**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Document N° 2

6) (Cette question sera traitée seulement par les candidats de la série L-LVO et L-LVA.)

Segon l'autora, perquè lo sòrt de las femnas èra sovent diferent en Occitania ? Sus qué repausava lo poder de las femnas ?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7) Qué nos aprenon las donadas reculhidas en 2013 sus la condicion de las femnas uèi ?

- .....
- .....
- .....

8) Quala solucion propausa l'autora ?

.....

.....

Document N° 3

9) Après lectura del document n°3, religatz los elements de las doas columnas per rendre lo sens exacte del tèxte :

Abans, la màger part de las femnas	●	● per se far acceptar dels collègas.
Una femna a de dificultats	●	● cal far d'estudis d'engenhair.
Quand òm a de mainatges	●	● per saber qué ne far.
Las femnas utilizan d'estrategias	●	● se cal organizar.
Cal plan identificar los residús	●	● volián pas trabalhar dins l'industria.
Per trabalhar dins l'industria	●	● que lor son pròprias.

10) (Cette question sera traitée seulement par les candidats de la série **L- LVO et LVA**.)

Tradusètz en francés lo document n° 3 de « Çò qu'es malaisat per una femna ... » (linha 11) fins a « ... es pas ierarquic.» (linha 16).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

II — EXPRESSION PERSONNELLE (10 POINTS).

Afin de respecter l'anonymat de votre copie, vous ne devez pas signer votre composition, citer votre nom, celui d'un camarade ou celui de votre établissement.

Les candidats de la série **L (LVO et LVA)** traiteront obligatoirement **les deux sujets** d'expression.

Les candidats des séries **S, ES, STI2D, STD2A, STL, STMG, ST2S et STHR** choisiront **l'un des deux** sujets.

Subjècte 1 :

Sètz jornalista. Entrevistatz una femna sus sas condicions de trabalh. Escrivètz lo dialògue. (150 mots)

Subjècte 2 :

Una associacion s'es obèrta per sosténer l'egalitat entre los òmes e las femnas. I sètz engatjada / engatjat. Redigissètz una presentacion de l'associacion per son site internet. Podretz parlar dels objectius, del foncionament, del public ciblat, de las accions, ... (150 mots)